

Cirkulära upphandlingskrav

Exempel upphandling ramavtal

Kraftsamling för cirkulärt byggande 2030

Denna exempelsamling har tagits fram inom projektet *Kraftsamling för cirkulärt byggande 2030 – Storstäderna skapar förutsättningar för de som vill gå före* som har fokus på utmaningar kring cirkulärt byggande i storstäderna Göteborg, Malmö och Stockholm. Ett projekt med målet att öka möjligheterna att skala upp och implementera lösningar inom cirkulärt byggande, som pågick från maj 2023 – juni 2025.

Projektet har resulterat i ett kunskapsbibliotek samt guider och stödmaterial inom cirkulärt byggande– fritt tillgängliga för alla att använda.

Utforska mer i [kunskapsbiblioteket](#) på Centrum för cirkulärt byggande (CCBuild).

Med finansiering från:

Syfte och målgrupp

Denna exempelsamling syftar till att ge aktörer i bygg- och fastighetsbranschen konkreta exempel och inspiration på hur man kan få in cirkularitet vid upphandling. Denna exempelsamling har fokus på **upphandling av ramavtal**.

Denna exempelsamling riktar sig de aktörer inom bygg- och fastighetssektorn som är med och tar fram krav och underlag till upphandling av entreprenader.

Framtagning och sammanställning

Exemplen i denna samling kommer från en rad olika organisationer. De är framtagna av tjänstepersoner från den organisation som exemplet kommer ifrån och sedan sammanställt av Åsa Thrysin, IVL Svenska Miljöinstitutet. Sammanställningen är sedan granskad och godkänd av den berörda organisationen.

Publicerad 2025-11-01

Bild: Stock Images

Innehållsförteckning

1. Ramavtal – VS-entreprenör (Huddinge Samhällsfastigheter)
2. Ramavtal – Byggservice (Malmö Stad, Stadsfastigheter)
3. Ramavtal – Driftentreprenad (Malmö Stad, Stadsfastigheter)

1

Ramavtal – VS-entreprenör

I denna upphandling har Huddinge Samhällsfastigheter upphandlat ett ramavtal för VS-entreprenör. I ramavtalet ligger cirkulära krav på entreprenören genom återbruk, både gällande demontering och installation.

Entreprenadform

Total- eller utförandeentreprenad

Upphandlingsförfarande

Öppet förfarande

Var är kraven införda?

- AF-delen

Vilka lärdomar tar ni med er från denna upphandling?

Ramavtalet pågår, ej följt upp än.

Ställda krav

AFC/AFD.15 Varor m m

I syfte att minska klimatpåverkan och öka återbruket har beställaren rätt att tillgodogöra sig material och varor som kan tillvaratas vid utförande av det aktuella avropet. Detta gäller för material och varor som inte återanvänds i det aktuella avropet.

Beställaren avgör disponering av allt överblivet material. Material som beställaren inte önskar behålla borttransporteras på entreprenörens bekostnad, i enlighet med vad som regleras enligt AFG.82 "Renhållning".

Demontering

Varor som bedöms vara möjliga att återbruka ska, efter beställarens godkännande, demonteras varsamt och lämnas till beställaren i de fall det inte är möjligt att återanvända varan på plats.

Installation

Vid val av vara och material vid installationer gäller följande prioriteringsordning, efter beställarens godkännande:

- 1) Återanvända varor som finns på plats, i så stor utsträckning som möjligt
- 2) Vara som finns magasinerad hos beställaren
- 3) Nyttillverkad vara

Leverantören uppmuntras att föreslå återbrukbara varor om de har tillgång till dessa.

OBS! användning av vara som är överbeställd eller felbeställd är inte återbruk.

Exemplet är framtaget av IVL i samarbete med Huddinge Samhällsfastigheter inom projektet *Kraftsamling för cirkulärt byggande 2030 – Storstäderna skapar förutsättningar för de som vill gå före* med finansiering av Vinnova.

Kort om upphandlingen:**Beställare:** Hudding Samhällsfastigheter**Kontaktperson hos beställare:** Daniel Uskali, daniel.uskali@husf.se

Exemplet är framtaget av IVL i samarbete med Huddinge Samhällsfastigheter inom projektet *Kraftsamling för cirkulärt byggande 2030 – Storstäderna skapar förutsättningar för de som vill gå före* med finansiering av Vinnova.

2

Ramavtal – Byggservice

I denna upphandling har Malmö Stadsfastigheter upphandlat ett ramavtal för byggservice. I detta ramavtal har krav ställts på entreprenören att de ska kunna demontering, rekonditionering och montering av återbrukade produkter utifrån Malmö Stads önskemål.

Entreprenadform

Totalentreprenad. Beställaren kan i enstaka fall komma att genomföra detaljprojekteringen på egen hand och i samband med avrop ange att entreprenad skall utföras som utförandeentreprenad i enlighet med av beställaren upprättade handlingar.

Upphandlingsförfarande

Öppet förfarande

Var är kraven införda?

- AF-delen
- Kontraktet

Har ni kunnat följa upp krav och mål?

Nej inte än.

Vilka lärdomar tar ni med er från denna upphandling?

Än har inte så många projekt avropats på ramavtalet, men det är bra att fått in ramavtalsentreprenörer som ska ta ett engagemang i återbruk.

Ställda krav

Följande krav är ställda:

AFB.53 Prövning av anbud

Utvärderingspunkter

Anbudsgivare skall i genomförandebeskrivningen beskriva, utifrån ovan angivet fiktivt projekt, hur anbudsgivaren arbetar med entreprenader och servicearbeten enligt följande:

4. Beskrivning av hur anbudsgivaren arbetar med miljö - och klimatfrågor inklusive klimatneutralt byggande och cirkulär ekonomi/återbruk.

Intervju (40 poäng)

4. Förmåga att arbeta med miljö - och klimatfrågor inklusive klimatneutralt byggande och cirkulär ekonomi/återbruk.

Utvärderingspunkt 4:

Beställarens mål är att samarbeta med en entreprenör vars arbetschefer/platschefer på ett

Exemplet är framtaget av IVL i samarbete med Malmö Stadsfastigheter inom projektet *Kraftsamling för cirkulärt byggande 2030 – Storstäderna skapar förutsättningar för de som vill gå före* med finansiering av Vinnova.

konkret och tydligt sätt kan beskriva hur man arbetar med miljö- och klimatfrågor inklusive klimatneutralt byggande och cirkulär ekonomi/återbruk.

AFD.15 Varor m m

Bedömning av återbrukade produkter

För återbrukade produkter där dokumentation om varan saknas används

Byggåterbruksguiden som vägledning för beslut om lämplighet

(Byggåterbruksguiden_220117.pdf (ivl.se)). Plastgolv som innehåller hormonstörande ämnen ska inte återbrukas. För plastgolv i förskola/skola eller andra utrymmen som nyttjas av barn, där B inte kan garantera att golvet är fritt från hormonstörande ämnen, ska bytas.

I första hand skall returemballage användas. Om returemballage inte kan användas skall emballaget vara anpassat till byggplatsens källsorteringssystem.

Vid avrop anges eventuella material som skall tillfalla beställaren för återanvändning. Övrigt material skall omhändertas och bortforslas av entreprenören och på dennes bekostnad.

AFD.151 Varor från entreprenören

Som en del i Malmö stads miljömålsarbete förväntas stort engagemang och ett aktivt klimatarbete i entreprenaden.

I varje avrop med värde över 500 tkr från detta ramavtal, samt vid FKU, ska

- En jämförelse görs utifrån materialens klimatprestanda för de materialgrupperna som presenteras i Beställarens Projekteringsanvisningar, Kapitel Miljö. Jämförelsen baseras t.ex. på EPDer (dock ej relevant när återbrukade produkter används) och presenteras för Beställaren. Beslut om vilken produkt som används görs i samråd mellan Entreprenör och Beställare.
- En sammanställning överlämnas till Beställaren som anger de eventuella utpekade materialposterna i avropet med mängd (omräknat till kg), produktnamn, leverantör samt ev. EPD. Dokumentation överlämnas som del av slutdokumentation.

Entreprenören uppmuntras att identifiera lämpliga återbrukade varor för användning i avrop på detta avtal. Procentuellt påslag om 15 % utgår för av entreprenören föreslagna, och av Beställaren godkända, inköpta återanvända material och varor. Om inköpspris saknas uppskattas detta till 50 % av värdet för likvärdig jungfrulig produkt.

För återbrukade varor från Entreprenören som godkänts av Beställaren utgår varugaranti men entreprenörens garanti på utfört arbete kvarstår.

Krav avseende Sanktionerna

Med tillägg till ABT 06 kap. 1 § 10 föreskrivs följande. Entreprenören får inte importera, köpa

Exemplet är framtaget av IVL i samarbete med Malmö Stadsfastigheter inom projektet *Kraftsamling för cirkulärt byggande 2030 – Storstäderna skapar förutsättningar för de som vill gå före* med finansiering av Vinnova.

eller transportera de varor som berörs av det importförbud som framgår av Sanktionerna. Entreprenören ska samarbeta i frågor som rör efterlevnaden av Sanktionerna och tillhandahålla de uppgifter som är nödvändiga i detta avseende.

AFD.1522 Varor som tillhandahålls

Entreprenören har tillgång till Beställarens interna lager för återbruksmaterial (fysiskt och digitalt) och ska undersöka möjlighet att använda detta vid avrop. För varor som tillhandahålls av Beställaren utgår produktgaranti men entreprenörens garanti på utfört arbete kvarstår.

Exemplet är framtaget av IVL i samarbete med Malmö Stadsfastigheter inom projektet *Kraftsamling för cirkulärt byggande 2030 – Storstäderna skapar förutsättningar för de som vill gå före* med finansiering av Vinnova.

3

Ramavtal – Driftentreprenad

I denna upphandling har Malmö Stad, Stadsfastigheter, upphandlat ett ramavtal för en driftentreprenad. I kraven ligger att entreprenören ska identifiera vilka produkter som ska återbrukas och få in detta i deras arbetsmoment.

Entreprenadform

Teknisk förvaltningsentreprenad byggnad

Upphandlingsförfarande

Öppet förfarande

Var är kraven införda?

- Övergripande tjänstekrav

Vilka lärdomar tar ni med er från denna upphandling?

Engagemanget kring uppfyllandet av kravställningarna har varierat bland entreprenörerna under avtalstiden. I de fall där kraven inte har uppfyllts har Malmö Stad inlett en dialog med entreprenören för att tydliggöra förväntningarna. Detta har lett till ökat engagemang och en större vilja hos entreprenörerna att föra en konstruktiv diskussion kring möjligheter och arbetssätt. Flera entreprenörer har också visat stort intresse för att använda Malmö Stads återbrukslager.

Ställda krav

Följande krav är ställda:

Cirkulär ekonomi/återanvändning

Under avtalstiden föra dialog med B kring att utveckla möjligheterna till cirkulära materialflöden genom användning av interna återbruksdepåer och utveckling av digitala plattformar för återbruk etc.

Säkerställa att personal inför utbyte av varor ska ha undersökt möjlighet till reparation/komponentbyte.

På B:s begäran ska L använda digitala system som stöttar cirkulär hantering av byggvaror och kunna arbeta i system som anges av B under entreprenadtiden. L:s användning av sådant system ingår i Fast ersättning. Om själva systemet är förenat med kostnad erläggs ersättning för faktisk kostnad för system.

Exemplet är framtaget av IVL i samarbete med Malmö Stad Stadsfastigheter inom projektet *Kraftsamling för cirkulärt byggande 2030 – Storstäderna skapar förutsättningar för de som vill gå före* med finansiering av Vinnova.

Cirkulära materialflöden år 1 av entreprenaden

Senast 6 månader efter entreprenadens startdag ska L ha initierat och hållit möte med B med fokus på återbruk. Vid mötet ska L och B gemensamt besluta om ca tio produkter som ska ingå i L:s cirkulära åtagande under år 1. Produkter som ska ingå väljs baserat på en bedömning av bl.a. funktions- och kundperspektiv. Parterna ska dokumentera om valda produkter innebär avvikelser från några av B:s krav såsom krav på ingående ämnen i varor, krav på garantier etc och om dessa kan hanteras/accepteras. Parterna ska dokumentera vilka övriga rutiner som ska tillämpas vid utbyte till återbrukad produkt.

Dokumentation och uppföljning

Uppföljning sker ca två (2) gånger per år, exempelvis samordnat med KMA-möten som B kallar till, för att gemensamt följa upp återbruksarbetet och genomföra eventuella justeringar kring produktgrupper och arbetssätt, med syfte att återbruksarbetet ska utvecklas under entreprenadtiden.

Följande dokumentation överlämnas på B:s begäran samt en (1) gång per år senast den 31 maj: förteckning över återbrukade produkter som använts i entreprenaden med uppgift om fastighetsobjekt, produkttyp och datum samt kortfattat sammanfatta erhållna erfarenheter utifrån avtalets krav på återbruk.

Exemplet är framtaget av IVL i samarbete med Malmö Stad Stadsfastigheter inom projektet *Kraftsamling för cirkulärt byggande 2030 – Storstäderna skapar förutsättningar för de som vill gå före* med finansiering av Vinnova.